

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów »Zmiana inicjatywy UE na rzecz owadów zapylających – nowy ład na rzecz owadów zapylających«”

[COM(2023) 35 – final]

(2023/C 349/26)

Sprawozdawczyni: **Jarmila DUBRAVSKÁ**

Współsprawozdawca: **Weselin MITOW**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 24.1.2023
Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego
Data przyjęcia przez sekcję	28.6.2023
Data przyjęcia na sesji plenarnej	13.7.2023
Sesja plenarna nr	580
Wynik głosowania	
(za/przeciw/wstrzymało się)	182/0/3

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) popiera ambitny komunikat Komisji⁽¹⁾, który stanowi odpowiedź na tendencję spadkową populacji dzikich owadów zapylających w UE. Uważa jednak, że przez pięć lat od przyjęcia pierwotnej inicjatywy poczyniono niewystarczające postępy, zwłaszcza jeśli chodzi o uzyskanie niezbędnych danych, które mogłyby pobudzać do dalszych działań politycznych. EKES odnotowuje brak jasnego zarządzania wdrażaniem proponowanych działań i wzywa państwa członkowskie do szybkiego poparcia omawianego komunikatu.

1.2. Spadek liczebności owadów zapylających przypisuje się różnym czynnikom, w tym w tym niewystarczającym źródłom pożywienia, niestosowaniu praktyk płodozmianu, zarządzaniu pestycydami w różnych państwach członkowskich, zużyciu pestycydów na hektar gruntów rolnych, zachowaniu mieszkańców miast i wsi, inwazji nierodzimych gatunków owadów i roślin, drapieżnikom, metodom zarządzania stosowanym przez pszczelarzy, zakażeniom patogenami, w tym wirusami, oraz kwestiom związanym ze zmianą klimatu. Komitet z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie ogólnounijnego systemu monitorowania owadów zapylających i zarządzania (EU-POMS).

1.3. EKES uważa, że kluczowe znaczenie ma zwiększenie zdolności administracyjnych we wszystkich państwach członkowskich i zacieśnienie współpracy między organami publicznymi, zainteresowanymi podmiotami prywatnymi, instytucjami badawczymi i zainteresowanymi stronami w sektorze rolnictwa. Komitet zwraca również uwagę na niedobór specjalistów w tej dziedzinie.

1.4. Komitet zdecydowanie wzywa do przeznaczenia znacznych środków finansowych na badania, rozwój i innowacje w celu zgromadzenia niezbędnych danych naukowych i podjęcia odpowiednich inicjatyw w celu odwrócenia tendencji spadkowej populacji owadów zapylających, w tym w ramach programu „Horyzont Europa”. Koordynacja na szczeblu UE ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia konsolidacji i analizy danych krajowych za pośrednictwem specjalnej unijnej platformy dotyczącej owadów zapylających, która umożliwi otwarty dostęp do danych.

1.5. EKES opowiada się za stworzeniem programu i strategii na rzecz obszarów miejskich przyjaznych dla owadów zapylających, tak by ulepszyć praktyki gospodarowania gruntami w celu wspierania różnorodności owadów zapylających i zachowania siedlisk przyrodniczych w regionach miejskich i podmiejskich.

1.6. Aby osiągnąć znaczący postęp UE i państwa członkowskie muszą szybko dzielić się wiedzą oraz koncentrować badania na zrównoważonych praktykach rolniczych i skutecznych metodach zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami.

⁽¹⁾ COM(2023) 35 final.

1.7. EKES apeluje o odpowiednią edukację rolników odnośnie do środków ochrony środowiska – w tym w zakresie stosowania nieszkodliwych dla owadów zapylających pestycydów niskiego ryzyka i zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami – w ramach krajowych i regionalnych systemów doradztwa rolniczego. Potrzebne są również programy szkoleniowe mające na celu zwiększenie wiedzy na temat ekologii owadów zapylających, ich identyfikacji oraz odbudowy siedlisk.

1.8. Komitet wzywa do przeprowadzenia w UE badania mającego na celu dostarczenie dokładnych danych na temat wpływu promieniowania elektromagnetycznego emitowanego przez anteny telekomunikacyjne na dzikie owady zapylające w ich siedliskach przyrodniczych oraz na temat działań politycznych niezbędnych w celu zapewnienia skutecznej ochrony owadów zapylających.

1.9. EKES podkreśla potrzebę stworzenia wskaźnika stopnia zanieczyszczenia świetlnego w całej UE, z wykorzystaniem danych satelitarnych, w celu oceny i obserwacji regionalnego i lokalnego wpływu na owady zapylające.

1.10. Komitet z zadowoleniem przyjmuje wnioski Komisji o wsparcie ze strony Komitetu Regionów we wdrażaniu inicjatywy na rzecz owadów zapylających, ale wyraża rozczarowanie, że w obu dotychczasowych inicjatywach ani razu nie wspomniano o EKES-ie, zwłaszcza jeśli chodzi o jego zdolność do promowania tej strategii wśród różnych kategorii zainteresowanych stron, w tym poprzez podnoszenie świadomości wśród krajowych partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obywateli.

1.11. Komitet podkreśla potrzebę odpowiedniego finansowania, aby spełnić oczekiwania przedstawione w komunikacie Komisji i zapewnić spójność między różnymi środkami i instrumentami politycznymi, które mają wpływ na ochronę dzikich owadów zapylających. Należy również zapewnić środki finansowe, aby lepiej informować ogół społeczeństwa o spadku liczebności owadów zapylających i jego wpływie na nasze życie, a także o wpływie braku działań na przyszłe pokolenia.

1.12. Wdrożenie zdecydowanych środków ma zasadnicze znaczenie dla ochrony dzikich owadów zapylających na etapie oceny ryzyka stwarzanego przez pestycydy, jak i na etapie ich stosowania. EKES wzywa do większej przejrzystości w odniesieniu do stosowania pestycydów w UE i w państwach trzecich.

1.13. Najskuteczniejszym rozwiązaniem jest doprowadzenie do ogólnoświatowego porozumienia w sprawie ograniczenia stosowania pestycydów syntetycznych, zapewniającego powszechne zaangażowanie i uczciwą konkurencję. Choć wydaje się to trudnym zadaniem, należy przyjąć podejście całościowe i włożyć więcej wysiłku w negocjacje międzynarodowe. Obejmuje to poważną debatę na temat zakazu wywozu tych pestycydów, które są już zakazane w UE.

2. Uwagi ogólne

2.1. Uznanie wagi korzyści płynących z obecności owadów zapylających i zapewnianych przez nie usług ekosystemowych ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia kilku celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju. Owady zapylające są kluczowym wskaźnikiem w ocenie stanu naszego środowiska, a ponadto przynoszą korzyści gospodarcze, społeczne i kulturowe, bez których trudno byłoby nam się obejść.

2.2. Komisja przygotowała przegląd inicjatywy UE na rzecz owadów zapylających, którego celem jest podjęcie działań w odpowiedzi na trend spadkowy populacji dzikich owadów zapylających w UE. EKES popiera ambicje zawarte w tym komunikacie, stwierdza jednak, że przez pięć lat od przyjęcia pierwotnej inicjatywy poczyniono niewielkie postępy, zwłaszcza jeśli chodzi o zgromadzenie wszystkich niezbędnych danych, które mogłyby faktycznie zmobilizować do dalszych działań politycznych.

2.3. Owady zapylające są nie tylko zasadniczym elementem funkcjonujących ekosystemów, ale także podstawą życia na naszej planecie. Istnieją tysiące różnych gatunków dzikich owadów zapylających, wśród których najlepiej znanymi są pszczoły. Różne czynniki mają wpływ na spadek liczebności dzikich owadów zapylających i EKES podkreśla znaczenie stosowania zasady ostrożności w celu ich ochrony.

2.4. Komitet docenia ambitne plany przedstawione w omawianym komunikacie, ale podkreśla, że jest to kolejna długa lista projektów na przyszłość, które będą wymagały długich ram czasowych. Ze względu na presję czasu EKES oczekiwałby jasno określonych krótkoterminowych środków i działań, które opierałyby się na dotychczasowych wnioskach i na sprawozdaniu z wdrażania pierwotnej inicjatywy UE na rzecz owadów zapylających^(?). Komitet podkreśla potrzebę podjęcia przez wszystkie państwa członkowskie międzysektorowych, a jednocześnie natychmiastowych, działań i przyjmuje z zadowoleniem wprowadzenie ogólnoeuropejskiego systemu monitorowania owadów zapylających i zarządzania (EU-PoMS).

^(?) COM(2021) 261 final.

2.5. EKES wzywa państwa członkowskie do szybkiego uzgodnienia działań, które należy podjąć w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej, oraz do zaangażowania się w ich realizację. Oczekuje też szybkiego zatwierdzenia analizowanego komunikatu.

2.6. Czynniki wpływające na spadek liczebności owadów zapylających

2.6.1. Istnieje wiele czynników mających wpływ na występowanie owadów zapylających w naturze⁽³⁾. Do najważniejszych należą środowisko, brak zmianowania upraw i skupienie się rolników na maksymalizacji produkcji, lecz także zachowanie mieszkańców miast i obszarów wiejskich. Spadek liczebności owadów zapylających można również przypisać innym czynnikom, takim jak niewystarczające źródła pożywienia, ataki inwazyjnych gatunków owadów i roślin, drapieżniki, zarządzanie pestycydami na obszarach wiejskich i miejskich, praktyki gospodarowania ulami pszczelarskimi, a przede wszystkim zakażenia patogenami, w tym wirusami, i czynniki związane ze zmianą klimatu.

2.6.2. Komitet zauważa, że istnieje wyraźny związek między spadkiem liczebności owadów zapylających a zużyciem pestycydów na hektar gruntów rolnych i produkcją żywności w państwach członkowskich⁽⁴⁾. Pozwolenia na stosowanie pestycydów udzielane w sytuacji nadzwyczajnej przez państwa członkowskie to przykład praktycznych problemów w zakresie skutecznego zarządzania ochroną roślin oraz zapewniania jakości i ilości produkcji. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności ustalił, że w przypadku tylko około jednej trzeciej wyjątków dotyczących stosowania neonicotynoidów w ramach odstępstw uzasadnionych sytuacją nadzwyczajną dostępne były alternatywy. EKES przypomina decyzję Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 stycznia 2023 r. w sprawie C-162/21, zgodnie z którą państwa członkowskie nie mogą udzielać dalszych pozwoleń udzielanych w sytuacji nadzwyczajnej na produkty zawierające neonicotynoidy.

3. PRIORYTET I: Poszerzanie wiedzy na temat spadku liczebności owadów zapylających, jego przyczyn i konsekwencji

3.1. EKES uważa, że istnieje pilna potrzeba poprawy zdolności administracyjnych w państwach członkowskich oraz współpracy między władzami publicznymi a prywatnymi zainteresowanymi stronami, w tym instytucjami badawczymi i naukowcami, włączając w to sektor rolny.

3.2. Dzielenie się wiedzą i doświadczeniem oraz podejmowanie wspólnych starań przez różne zainteresowane strony ma kluczowe znaczenie dla opracowania działań racjonalnych pod względem kosztów i wykorzystania synergii. Takie kompleksowe podejście wymaga skutecznej współpracy decydentów, zainteresowanych stron i ogółu społeczeństwa.

3.3. EKES pragnie podkreślić, że oprócz spadku liczebności owadów zapylających istnieje również problem niedoboru ekspertów w tej dziedzinie. Podejmowane na szczeblu krajowym działania na rzecz zapewnienia gromadzenia danych, w tym ich pozyskiwania i analizy, powinny być koordynowane na szczeblu UE w ramach unijnej platformy na rzecz owadów zapylających, która oferuje otwarty dostęp do danych. Platforma umożliwi obywatelom włączenie się we wspólne działania dzięki stworzeniu społeczności danych open-source oraz repozytorium zweryfikowanych algorytmów i modeli.

3.4. Komitet apeluje o konkretne i istotne finansowanie działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej w celu zebrania wszystkich niezbędnych danych naukowych i podjęcia odpowiednich inicjatyw na rzecz zatrzymania spadku liczebności owadów zapylających.

3.5. EKES docenia fakt, że po przyjęciu pierwotnej inicjatywy Komisja włączyła zagadnienie owadów zapylających do programu prac⁰ w ramach inicjatywy „Horyzont 2020” na lata 2018–2020. W ramach programu „Horyzont Europa” należy przeznaczyć dodatkowe środki finansowe na badania nad owadami zapylającymi, między innymi na badania nad przyczynami spadku ich liczebności oraz na monitorowanie ich gatunków i liczebności w UE, również na obszarach miejskich.

4. PRIORYTET II: Poprawa ochrony owadów zapylających i przeciwdziałanie przyczynom spadku ich liczebności

4.1. EKES uznaje znaczenie dostępnych danych na temat owadów zapylających dla dalszego określania strategii ochrony tych owadów i oczekuje wyznaczenia na szczeblu UE i państw członkowskich konkretnych, wymiernych celów dotyczących odbudowy populacji owadów zapylających i ich siedlisk w UE.

⁽³⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Europejska inicjatywa obywatelska »Ratujmy pszczoły i rolników»” (opinia z inicjatywy własnej) (Dz.U. C 100 z 16.3.2023, s. 45).

⁽⁴⁾ Eurostat, Agri-environmental indicator – consumption of pesticides.

4.2. EKES proponuje, aby najważniejszym początkowym działaniem stało się mapowanie obecnych i potencjalnych miejskich siedlisk i sieci siedlisk owadów zapylających, i popiera inicjatywę Komisji mającą na celu zachęcanie miast do wdrożenia przewodnika dla miast przyjaznych owadom zapylającym⁽⁵⁾. Ponadto Komitet opowiada się za opracowaniem programu i wizji dla miast przyjaznych owadom zapylającym, usprawnieniem gospodarki gruntami w celu promowania różnorodności gatunków owadów zapylających oraz wyznaczaniem terenów przeznaczonych na cele przyrodnicze na obszarach miejskich i podmiejskich. Komitet apelował już, że „gruntami należy gospodarować z należytą starannością we wszystkich państwach członkowskich, zapewniając odpowiednią równowagę między konkurencyjnością a zrównoważonym rozwojem oraz gwarantując niezbędne możliwości finansowania”⁽⁶⁾.

4.3. Aby ustabilizować liczbę i abudancję owadów zapylających na obszarach wiejskich, konieczne jest stworzenie odpowiednich warunków przez odpowiednią gospodarkę gruntami rolnymi. EKES podkreśla, że nie da się stworzyć bardziej zrównoważonych systemów żywnościowych bez polityki publicznej zapewniającej rolnikom odpowiednie wsparcie finansowe. Finansowanie z WPR nie stanowi jedynej możliwości zarządzania wsparciem.

4.4. Należy realistycznie ocenić wszelkie działania mające pomóc w ustabilizowaniu rozmieszczenia owadów zapylających. Trzeba wyeliminować potencjalnie sprzeczne działania i systematycznie promować odpowiednie środki. EKES stoi na stanowisku, że brakuje jasnego zarządzania wdrażaniem proponowanych działań, i uważa, że wystąpią znaczne rozbieżności pomiędzy działaniami poszczególnych państw członkowskich.

4.5. Duże różnice pod względem stosowania pestycydów na hektar gruntów rolnych w poszczególnych państwach członkowskich prowadzą do rozbieżności nie tylko w zakresie ochrony przyrody, lecz także wolumenu produkcji. UE i państwa członkowskie powinny szybko wzmocnić rozpowszechnianie wiedzy, a prace badawcze powinny skupiać się na agroekologii, zrównoważonym stosowaniu pestycydów i dobrych praktykach zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami.

4.6. EKES zaleca wdrożenie przejrzystego systemu kontroli w celu egzekwowania takich samych najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w importowanych produktach spożywczych, jakie obowiązują w odniesieniu do żywności produkowanej na terytorium Unii. Komitet zaapelował już do Komisji o szybkie wdrożenie wzajemności norm w celu ograniczenia zakłóceń konkurencji dla europejskich rolników⁽⁷⁾. Konsumenci powinni być chronieni, a produkty wysokiej jakości powinny być oferowane po uczciwych cenach.

4.7. EKES apeluje o odpowiednią edukację rolników w zakresie środków ochrony środowiska – w tym w zakresie stosowania pestycydów niskiego ryzyka i zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami – w ramach krajowych i regionalnych systemów doradztwa rolniczego.

4.8. Wskaźniki dotyczące stanu populacji owadów zapylających należy opracować do 2024 r., tak aby można było je ocenić w ramach WPR. Istotnym krokiem jest przeprowadzenie kompleksowej oceny wpływu WPR na zapobieganie spadkowi liczebności owadów zapylających oraz zachęcanie do stosowania praktyk, które odwrócą ten spadek. Państwa członkowskie powinny promować ukierunkowanie funduszy na pomoc techniczną zapewnianą w ramach WPR na owady zapylające, przy jednoczesnym wykorzystaniu dodatkowych funduszy na ochronę konsumentów i środowiska.

4.9. Pasy kwietne są dobrym zasobem dla różnych gatunków owadów zapylających i niewątpliwie przyczynią się do ich ochrony. Jednakże mogą one stanowić zagrożenie dla pszczół i innych owadów zapylających, jeżeli będą zlokalizowane blisko wód gruntowych, a w glebie nadal będą znajdować się pestycydy. W tym celu potrzebne byłyby środki na badania i opracowanie jasno określonych metod tworzenia pasów kwietnych.

⁽⁵⁾ Komisja Europejska, A guide for pollinator-friendly cities.

⁽⁶⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/841 w odniesieniu do zakresu stosowania, uproszczenia przepisów dotyczących zgodności, określenia celów państw członkowskich na 2030 r. i zobowiązania do zbiorowego osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2035 r. w sektorze użytkowania gruntów, leśnictwa i rolnictwa oraz rozporządzenie (UE) 2018/1999 w odniesieniu do poprawy monitorowania, sprawozdawczości, śledzenia postępów i przeglądu” [COM(2021) 554 final] (Dz.U. C 152 z 6.4.2022, s. 192).

⁽⁷⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin i w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/2115” (COM(2022) 305 final – 2022/0196 (COD)) (Dz.U. C 100 z 16.3.2023, s. 137).

4.10. Zgodnie z wynikami badań naukowych⁽⁸⁾ promieniowanie elektromagnetyczne emitowane przez anteny telekomunikacyjne może mieć wpływ na populację dzikich owadów zapylających w ich naturalnych siedliskach. Ponadto w 2018 r. Komitet Naukowy ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska oraz Pojawiających się Zagrożeń (SCHEER) Komisji Europejskiej ocenił ryzyko wywierania negatywnego wpływu na środowisko przez promieniowanie elektromagnetyczne (zwłaszcza związane z 5G) jako najwyższe możliwe⁽⁹⁾. Dodatkowe oceny przeprowadzone w ramach programu Eklipse oraz przez niezależnych naukowców potwierdziły, że pola elektromagnetyczne mogą szkodzić populacjom owadów⁽¹⁰⁾. Komitet apeluje o przeprowadzenie badania na szczeblu UE, które dostarczyłoby dokładnych danych na ten temat, oraz, w razie potrzeby, podjęcie działań politycznych w celu zagwarantowania skutecznej ochrony owadów zapylających.

4.11. EKES uważa, że konieczne jest opracowanie ogólnounijnego wskaźnika poziomu zanieczyszczenia świetlnego opartego na danych satelitarnych w celu oceny i monitorowania regionalnego i lokalnego wpływu na owady zapylające.

4.12. Środki przekazywane w ramach polityki spójności UE mogą być wykorzystywane do inwestowania w ochronę i odbudowę przyrody i różnorodności biologicznej, łagodzenie zmiany klimatu i zapewnienie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, na przykład na tworzenie zielonej infrastruktury dla owadów zapylających opartej na zasobach przyrody. W tym zakresie EKES docenia zalecenie Komisji 11.2.

5. PRIORYTET III: Mobilizacja społeczeństwa oraz propagowanie strategicznego planowania i współpracy na wszystkich szczeblach

5.1. EKES przyjmuje z zadowoleniem wnioski Komisji o wsparcie ze strony Komitetu Regionów we wdrażaniu inicjatywy na rzecz owadów zapylających przez władze lokalne i regionalne. EKES wyraża jednak rozczarowanie faktem, że nie został ani raz wymieniony w tej inicjatywie⁽¹¹⁾ ani w inicjatywie pierwotnej⁽¹²⁾, zwłaszcza jeśli chodzi o odgrywaną przez niego rolę głosu społeczeństwa obywatelskiego UE. Komitet sądzi, że należałoby mu powierzyć konkretne obowiązki w zakresie promowania tej strategii wśród różnych kategorii zainteresowanych stron, w tym przez podnoszenie świadomości wśród krajowych partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obywateli.

5.2. Należy wykorzystać konkretne narzędzia komunikacji, aby poszerzać wiedzę obywateli na temat spadku liczebności owadów zapylających, wpływu tego zjawiska na nasze życie, a także skutków zaniechań (w tym gospodarczych, społecznych i środowiskowych skutków dla przyszłych pokoleń). We wszystkich państwach członkowskich należy przeprowadzić kampanie informacyjne w mediach publicznych. Należy zapewnić finansowanie w celu lepszego informowania o tym zjawisku opinii publicznej, w tym za pomocą mediów społecznościowych i ogłoszeń telewizyjnych emitowanych w godzinach najwyższej oglądalności.

5.3. EKES uznaje ważną rolę, jaką odgrywa koalicja na rzecz owadów zapylających⁽¹³⁾, prowadzona przez UE platforma skupiająca państwa zobowiązujące się do wymiany wiedzy i najlepszych praktyk, prowadzenia badań naukowych nad ochroną owadów zapylających oraz zapewniania wzajemnej pomocy i współpracy.

5.4. Komitet apeluje o opracowanie dla doradców rolniczych, rolników, leśników, zarządców gruntów i architektów krajobrazu programów szkoleniowych mających na celu poszerzanie ich wiedzy na temat ekologii owadów zapylających oraz identyfikacji i odbudowy ich siedlisk.

6. Uwagi końcowe

6.1. Komisja przygotowała hierarchiczny wykaz 42 działań z jasno określonymi terminami ich realizacji. Należy określić szczegółowy harmonogram ich przygotowywania i weryfikacji. Dzięki temu będzie można łatwo kontrolować postępy, a realizacja działań przez uczestników będzie łatwiejsza.

6.2. EKES uważa, że skuteczna współpraca i odpowiedni przydział środków będą miały kluczowe znaczenie z punktu widzenia zagwarantowania spójności poszczególnych działań i instrumentów politycznych, które mają wpływ na ochronę dzikich owadów zapylających. Komitet podkreśla znaczenie przydziału odpowiednich funduszy dla spełnienia oczekiwań zawartych w komunikacie Komisji.

⁽⁸⁾ Electromagnetic radiation of mobile telecommunication antennas affects the abundance and composition of wild pollinators.

⁽⁹⁾ SCHEER, Statement on emerging health and environmental issues (2018).

⁽¹⁰⁾ Risk to pollinators from anthropogenic electro-magnetic radiation (EMR).

⁽¹¹⁾ COM(2023) 35 final.

⁽¹²⁾ COM(2018) 395 final.

⁽¹³⁾ Koalicja na rzecz owadów zapylających, Promote Pollinators.

6.3. Zarówno na etapie oceny ryzyka stwarzanego przez pestycydy, jak i na etapie ich stosowania konieczne są lepsze zabezpieczenia w celu ochrony dzikich owadów zapylających. Nieprzyjęcie odważnej strategii dotyczącej pestycydów zagraża przyszłości pszczół i innych owadów zapylających, całemu ekosystemowi oraz bezpieczeństwu żywnościowemu mieszkańców UE. Konieczna jest większa przejrzystość co do faktycznego stosowania pestycydów w UE.

6.4. Komitet stoi na stanowisku, że najskuteczniejszym podejściem i najlepszym rozwiązaniem byłoby doprowadzenie do ogólnoświatowego porozumienia w sprawie ograniczenia stosowania pestycydów syntetycznych, gwarantującego powszechne zaangażowanie i uczciwą konkurencję gospodarczą. Choć jest to bardzo dalekosiężny cel, już teraz potrzeba kompleksowego podejścia oraz intensywniejszych wysiłków w ramach negocjacji na szczeblu międzynarodowym. Obejmuje to poważną debatę na temat zakazu wywozu do państw trzecich tych pestycydów, które są już zakazane w UE.

Bruksela, dnia 13 lipca 2023 r.

Oliver RÖPKE
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
